

## Lukuohje



Toiminta käynnistynyt ja etenee aikataulussa



Toiminta käynnistynyt, mutta jäljessä aikataulusta




Toiminta ei ole käynnistynyt/toimintaa ei käynnistetä

Helsinki on osaavan työvoiman kaupunki							
Tavoitteet	Nro	Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho	Raportointi mittarin mukaan	Sanallinen kuvaus raportoinnin tilanteesta	Kuvaus etenemisestä
Helsinkiiläiset ovat osaamistaan, koulutustaan ja kykyjään vastaavissa töissä	1.	<b>Ulkomaalaistaustaisille suunnattujen työllisyyspalveluiden toimenpidekokonaisuus</b>					
<b>Kaupungin työllisyyttä edistäviä palveluita suunnataan niihin ryhmiin, joissa osallistuminen työmarkkinoille on vähäisintä</b>	1.1	Stadin osaamiskeskuksen toimintaa kehitetään yhteistyössä TE-palveluiden sekä sosiaali- ja terveystoimialan kanssa sujuvaksi kokonaisuudeksi, jotta kaikille asiakkaille voidaan tarjota joustavat ja oikea-aikaiset moniammatilliset palvelupolut kotoutumisen ja nopean työllistymisen edistämiseksi. Selvitetään ja laajennetaan mahdollisuutta hyödyntää hyviä käytäntöjä myös kasvatuksen ja koulutuksen toimialan muissa palveluissa sekä kaupungin muilla toimialoilla.	Stadin osaamiskeskuksen osaamiskartoituksen tulee vuosittain 1000 uutta asiakasta.  Heistä 50 % ohjautuu ammatilliseen koulutukseen ja vähintään 20 % aloittaa palkkatyön.	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, Stadin osaamiskeskus	Vuonna 2019: 793 asiakasta 17.10.2019 mennessä. 44% asiakasta on ohjautunut koulutukseen –heistä puolet tutkintotavoitteeseen (vuodet 2016-2019; vuoden 2019 raportointi vielä kesken). 20% (vuodet 2016-2019) on päätynt töihin, työkokeiluun tai oppisopimukseen. 15% (2016-2019) on aloittanut työn.	Vuonna 2019 asiakasohjaus TE-palveluista vähentyi huomattavasti ja asiakasprofiili muuttui. Stadin osaamiskeskukseen lähetettiin entistä enemmän moniammatillista tukea tarvitsevia useamman työllisyysasteen kohtaavia asiakkaita. Koska asiakasprofiili muuttui haastavammaksi, on Stadin osaamiskeskuksella ollut vaikeuksia pitäytyä luvatuissa numeerisissa ja prosentuaalisissa tavoitteissa. TE-palveluille on viestitty moneen otteeseen ohjaushaasteista, mutta muutosta ohjaukseen ei tullut. Lisäksi voimaan astunut tietosuojadirektiivin mukainen henkilötietosiirron suostumuksen hankkiminen hidastaa huomattavasti poikkihallinnollista yhteistyötä. Hankaluuksista huolimatta osaamiskeskus on perustyoensä lisäksi onnistuneesti pilotoinut perustaitoryhmiä (6 kk:n jälkeen enemmistö poltuttanut jatko-opintoihin), laajentanut yritys yhteistyötä, kehittänyt osaamiskartoitustaan sekä tukenut valtakunnallisen osaamiskeskusten verkoston kehittymistä. Lisäksi Stadin osaamiskeskus on osallistunut työllisyyden kuntakokeiluun suunnitteluun.	
<b>Maahanmuuttajien osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen on joustavaa ja osaaminen on mahdollisimman hyvin työmarkkinoiden käytössä</b>	1.2	Helsingissä pilotoidaan ja kehitetään heikossa työmarkkina-asemassa oleville suunnattua monikielistä ohjausta ja valmennusta niille asiakkaille, jotka eivät hyödy suomen- tai ruotsinkielisestä ohjauksesta.	Omakielisestä ohjauksesta eteenpäin koulutukseen tai työhön ohjautuneiden määrä (%)	Kaupunginkanslia, elinkeino-osasto, työvoima ja maahanmuutto	Ei mitattavaa; suunniteltu toiminta on muuttunut Työllisyyden palvelutorin kevyen neuvonnan suuntaan, jossa jatkotoimenpiteitä ei tilastoida.	Työllisyyden palvelutorilla noin 15 % asiakasta (n. 200 hlöä) on saanut englanninkielistä palvelua työllisyyteen ja koulutukseen liittyvissä kysymyksissä.  Aikuisten työllisyyspalveluiden TYP-palveluun palkattiin omakielinen uraohjaaja ulkomaalaistaustaisten asiakkaiden tueksi (2018).  Women to Work-hanke käynnistyi helmikuussa 2019 (hanke päättyy 28.2.2021). Hankkeen avulla kehitetään palveluja maahan muuttaneille TYP-asiakkaille. Hankkeeseen palkattiin kolme omakielistä projektityöntekijää (arabi, somali, venäjä).	

Helsinki on osaavan työvoiman kaupunki

	1.3	Nuorten työllisyyspalveluiden Ohjaamo-palvelussa kehitetään neuvonta ja uraohjauspalveluita huomioimaan erityisesti asiakkaita, jotka eivät pysty asioimaan suomeksi tai ruotsiksi.	Muun kuin suomen tai ruotsinkielisille suunnattujen tapahtumien ja tilaisuuksien määrät; Muun kuin suomen tai ruotsinkielisten asiakkaiden määrä	Kaupunginkanslia, elinkeino-osasto, nuorten työllisyyspalvelut, Ohjaamo	Vuonna 2019 Ohjaamon neuvonnassa rekisteröitiin 16 771 asiointikertaa. Arviolta noin 40% asiakkaista oli muuta kuin suomea tai ruotsia puhuvia nuoria.  Yksilöohjauksessa rekisteröitiin noin 1500 asiakasta, joista noin 30% on muun kuin suomen- tai ruotsinkielisiä.  Ohjaamon neuvonnassa on järjestetty yksi muun kielinen rekrytointitapahtuma.	Neuvontaa ja ohjausta saa Ohjaamon neuvonnasta joka päivä englanniksi.	
<b>Yrittäjyyttä tuetaan vaihtoehtona työllistymiseen</b>	1.4	Aikuisten työllisyyspalveluiden TYP-palveluun palkataan omakielinen uraohjaaja ulkomaalaistaustaisten asiakkaiden tueksi. Stadin osaamiskeskuksen ja TYP-palvelun rajapintaan palkataan asiantuntija ohjaamaan asiakkaita TYP-palveluista Stadin osaamiskeskukseen.	Osaamiskartoitettujen maahan muuttaneiden asiakkaiden määrä (lkm)  Asiakkuuteen (Osaamiskeskus, Valma, Polku) ohjattujen maahan muuttaneiden asiakkaiden määrä (lkm)	Kaupunginkanslia, elinkeino-osasto, aikuisten työllisyyspalvelut, TYP-palvelut	TYP:sta Oskeen ohjauksia 53; palveluihin on osallistunut yhteensä 35 asiakasta (31.10.2019 mennessä).  Osken perustaitoryhmien testaukseen ohjattu 41 asiakasta (31.10.2019 mennessä).	Aikuisten työllisyyspalveluiden TYP-palveluun palkattiin omakielinen uraohjaaja ulkomaalaistaustaisten asiakkaiden tueksi (2018). Stadin osaamiskeskuksen ja TYP-palvelun rajapintayhteistyötä kehitetään aktiivisesti ja jatkuvasti. Palveluesimies ja työntekijä toimivat kontaktiyhteyshenkilönä. ESR-rahoitteinen Women to Work-hanke käynnistyi helmikuussa 2019 (hanke päättyy 28.2.2021). Hankkeen avulla kehitetään palveluja maahan muuttaneille TYP-asiakkaille. Hankkeeseen palkattiin kolme omakielistä projektityöntekijää (arabi, somali, venäjä) sekä projektisuunnittelija. Hankkeessa kehitetään myös ohjaushenkilöstön monimuotoisuusosaamista.	
	1.5	Kartoitetaan ulkomaalaistaustaisille asiakkaille jo olemassa olevat yrittäjyyden ja työllisyyden palvelut ja kehitetään tarpeen mukaan uusia. Käynnistetään TalentNet-projekti, jossa järjestetään fasilitoituja verkostoitumistapahtumia eri kohderyhmille, pilotoidaan yrittäjien matchmaking-alustaa sekä edistetään yrittäjien mentorointia. Kehitetään koulutusohjelmia muun muassa turvapaikanhakijoiden yrittäjyysperusteisen kotoutumisen edistämiseksi.	Verkostoitumista tukevaa palveluntarjontaa on laajennettu ja yrittäjyysperäisen kotoutumisen malli luotu.	Kaupunginkanslia, elinkeino-osasto, uudet yritykset, NewCo Helsinki	Verkostoitumista tukevaa palveluntarjontaa on laajennettu ja yrittäjyysperäisen kotoutumisen malli luotu.	Vuonna 2019 järjestettiin yrittäjille viisi verkostoitumistapahtumaa, joissa hyödynnettiin sähköisiä matchmaking-alustoja. Tilaisuuksiin osallistui yli 1000 henkilöä. Vuonna 2019 on lisäksi järjestetty 8 fasilitoitua vertaismentorointitapahtumaa yrittäjille sekä Yrityskummit ry on säännöllisesti tarjonnut mentorointia yrittäjille NewCo Helsingin tiloissa. Vuoden aikana on järjestetty myös yrittäjyysohjelma äskettäin maahantulleille ja turvapaikanhakijoille. Yrittäjyydestä kiinnostuneita mutta lisävalmiuksia tarvitsevia maahanmuuttajia on ohjattu Osaamiskeskuksen yrittäjyyspolulle, jonka konseptia on kehitetty yhdessä. Oppilaitoksissa olevan maahanmuuttajataustaisen yrittäjyyspotentiaalin tavoittamiseksi ja yrittäjyyden tueksi sekä yhteistyön tiivistämiseksi oppilaitosten kanssa on NewCo Helsinkiin palkattu lisäresursseja. Vieraskielisiä yrittäjyydestä kertovia ja siihen inspiroivia tutorial videoita on tehty viidellä eri kielellä.	

Tavoitteet	Nro	Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho	Raportointi mittarin mukaan	Sanallinen kuvaus raportoinnin tilanteesta	Kuvaus etenemisestä
		<b>Helsinki kehitty monimuotoisena ja kansainvälisenä työnantajana</b>					
<b>Helsingin vetovoiman vahvistaminen edellyttää kaupungin ja sen henkilökunnan määrätietoista kansainvälistämistä</b>	2	Helsingin kaupungin henkilöstöosasto kehittää toimintaansa tarjoamalla maahanmuuttajataustaisille työpaikkoja ja kehittämällä maahanmuuttajataustaisten urapolkuja osaamista vastaaviin tehtäviin mahdollistamalla suomi toisena kielenä -opiskelun kaupungin tuella osana työtehtäviä. Kaupunki tiivistää yhteistyötään korkeakoulusektorin kanssa tarjoamalla strategiakauden aikana kansainvälisille opiskelijoille harjoittelupaikkoja. Samalla kaupunki osallistuu työnantajana ulkopuolisiin työnantajaverkostoihin, jotka edistävät kansainvälistä rekrytointia.	Ulkomaalaisjатаustaisten osuus henkilöstöstä (%)  Harjoittelupaikkojen kehitys strategiakaudella (lkm)	Kaupunginkanslia, henkilöstöosasto	Henkilöstössä muun kuin suomen- ja ruotsinkielisten osuus kaikista palvelussuhteista oli vuoden 2018 lopussa 7,8 prosenttia (edellisenä vuonna 7,5 %). Osuus on edelleen suurin sosiaali- ja terveystoimialalla (10,9 %). Syyskuun 2019 lopussa muunkielisten osuus oli kaupungin kaikista palvelussuhteista 8,3 %.	<p>Kaupunki on mukana Osaaminen käyttöön Suomessa -hankeessa, jossa luodaan koulutus-, kumppanuus- ja rekrytointimallia EU-ETA-maiden sairaanhoitajien sekä Suomen ulkopuolella koulutuksensa saaneille lastentarhanopettajien pätevoittämiseksi yhdessä kirkkoulujen kanssa. Hankeessa suunnitellaan koulutus- ja urapolkumalleja yhteistyössä koulutuskumppaneiden kanssa sekä tuotetaan materiaaleja hankkeelle.</p> <p>Sosiaali- ja terveystoimessa on järjestetty kolme S2-kieliryhmää vuoden 2019 aikana. Kielenopetuksessa on pilotoitu mallia nopeasti etenevästä sekä hitaammin kielitaitoa kartuttavasta kokonaisuudesta. Ryhmiin on osallistunut yhteensä 36 henkilöä. Lisäksi sosiaali- ja terveystoimialan rahoittamana on syksyllä pilotoitu kolme suomen kielen kohdennettua opetusryhmää. Suomen kielen opetus on siirretty työpaikalle. Pilottiin on valittu kolme ammattiryhmää: lääkärit, kotihoitajat ja ympärivuorokautisen hoivan työntekijät. Koulutus alkoi syyskuussa 2019 ja loppuu helmikuussa 2020.</p> <p>Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla pilotoidaan syksyllä 2019 ammatillista työkielen koulutusta varhaiskasvatuksen opettajille ja lastenhoitajille. Palautteen perusteella arvioidaan toiminnan jatko ja laajennusmahdollisuudet. Lisäksi tarjotaan S2-opetusta henkilöille, jotka ovat työkokeilussa, palkkatuetussa työssä tai oppisopimuksella Helsingin kaupungilla.</p> <p>Kaupunki osoitti osan korkeakouluharjoittelijarahoista vieraskielisille harjoittelijoille ja rahoituksella palkattiin viisi vieraskielistä harjoittelijaa.</p> <p>Uusi Helbit-järjestelmä mahdollistaa anonyymien rekrytoinnin menettelyn anonyymien hakijayhteenvetoon keinoin. Kokeilut kaupunkitasoisesti aloitetaan loppuvuodesta 2019. Helsingin kaupunki osallistuu Hanken &amp; SSE Executive Educationin Business Lead -ohjelmaan tarjoamalla harjoittelupaikkoja akateemisesti koulutetuille maahanmuuttajille. Lisäksi kaupungille on palkattu johtava asiantuntija edistämään maahanmuuttajataustaisen henkilöstön saatavuutta.</p>	

## Helsinki on osaavan työvoiman kaupunki

Tavoitteet	Nro	Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho	Raportointi mittarin mukaan	Sanallinen kuvaus raportoinnin tilanteesta	Kuvaus etenemisestä
	3	Osaajien houkuttelun ja asettautumisen toimenpidekokonaisuus					
Työperäistä maahanmuuttoa ja sen osuutta kokonaismaahanmuutossa pyritään kasvattamaan							
	3.1	Kaupunki valmistelee yhdessä työ- ja elinkeinoministeriön kanssa kasvusopimusta, jonka yhtenä osana on osaajien houkutteluun ja asettautumiseen keskittyvä Talent boost -ohjelma.	Sopimuksessa sovitut toimenpiteet on toteutettu	Kaupunginkanslia, elinkeino-osasto, työvoima ja maahanmuutto	Sopimus on korvattu Aiko-rahoitushakemuksella, josta saatiin myönteinen päätös kesällä 2019.	AIKO-hanke on käynnistynyt kevään 2019 lopussa, ja hankkeelle on palkattu projektipäällikkö. Rekrytoinnit hankkeen suunnittelijoiden ja projektisihteerin palkkaamiseksi on saatu päätökseen. Hankesuunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen on käynnistynyt.	
	3.2	Vakiinnutetaan pilottina käynnistetyt International House Helsingin (IHH) toiminta. IHH:n palveluntarjontaa laajennetaan ja yhteistyötä kehitetään erityisesti yksityisen ja kolmannen sektorin kanssa. Lisäksi palvelussa seurataan asiakastytyväisyyttä sekä asiakkaiden palveluntarpeita osana kehittämisprosessia.	International House Helsingin toiminta on vakiinnutettu. International House Helsingin palveluntarjontaa on laajennettu. Yhteistyötä yksityisen ja kolmannen sektorin kanssa on kehitetty.	Kaupunginkanslia, elinkeino-osasto, työvoima ja maahanmuutto, International House Helsinki	IHH:n toiminta on vakiinnutettu. Palveluntarjontaa on laajennettu. Kehittämistyö on käynnistetty.	IHH-palvelu muutti uusiin toimitiloihin 04/2019 ja palveluntarjontaa laajennettiin (IHH-palveluyhteistyöhön liittyivät Uusina toimijoina Maahanmuuttovirasto ja Espoon kaupunki). Rahoitusuunnitelma vuodelle 2020 on laadittu ja IHH:n työnantajaneuvonnan ja yritysyritysyrityksen kehittäminen käynnistetty yhteistyössä Helsingin seudun kauppakamarin kanssa.	
Tavoitteet	Nro	Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho	Raportointi mittarin mukaan	Sanallinen kuvaus raportoinnin tilanteesta	Kuvaus etenemisestä
	Nosto	Työelämävalmennus ja yrityskoordinaattorit Osaamiskeskuksessa	Ei määrällistä mittaria	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, Stadin osaamiskeskus	Ei määrällistä mittaria	Yrityskoordinaattori aloitti työnsä keväällä 2019. Vuoden 2019 aikana hän tiivisti yritysyritysyritystä, järjesti useita rekrytointitilaisuuksia, etsi Stadin osaamiskeskuksen asiakkaille sopivia työpaikkoja sekä suunnitteli koulutusratkaisun työvoimapulasta kärsivälle taksialalle. Vuoden 2019 aikana yritysyritysyrityksen solmi kontaktit 195 yrityksen kanssa. Yhteistyö jatkuu 59 yrityksen kanssa.  Työelämävalmennukseen ohjautui vuonna 2019 yhä heikoimmilla valmiuksilla varustettuja asiakkaita. Työelämäohjaukseen ohjattiin 153 asiakasta vuoden aikana.	

Helsinki on maailman vaikuttavin paikka oppia

Helsinki on maailman vaikuttavin paikka oppia							
Oppimisen edellytykset ja tuki	Nro	Toimenpiteet	Vastuutaho	Raportointi mittarin mukaan	Sanallinen kuvaus raportoinnin tilanteesta	Mittarit (koko ohjelmaa koskevat, ei yksittäistä toimenpidettä)	Kuvaus etenemisestä
Ulkomaalaistaustaisten oppilaiden oppimistuloksia seurataan systemaattisesti ja ne paranevat.	4.1	Kartoitetaan ja kehitetään kasvatuksen ja koulutuksen toimialan käytössä olevaa tietovarantoa ulkomaalaistaustaisista oppijoista.	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	Käynnissä. Mittarina tietovaranto koottu ja tunnuslukujen koontipohja olemassa.	Kartoitettiin toimialan käytössä oleva tietovaranto koskien ulkomaalaistaustaisia oppijoita. Selvitettiin Karvin oppimistuloksiin liittyvien tutkimusten taustamuuttujia vieraskielisten osalta sekä käytiin läpi tulosraporttien sisältötarpeita Karvin kanssa. Kartoitettiin koulujen antaman S2-opetuksen määrää per S2-oppilaiden määrä. Koottu työryhmä kokoamaan tunnusluvut ja tehty vuosittainen pohja seurattaville asioille. Lisäksi käynnistetty toimipisteille suunnattavan yhteisen kyselyn koonti, joka kokoaisi yhteen Maken-ohjelman seurattavia asioita.	3–6-vuotiaiden osallistuminen kunnan tai yksityisen järjestämään varhaiskasvatukseen äidinkielen mukaan ikäryhmittäin ja alueittain jaoteltuna.	
	4.2	Osallistutaan kansallisiin ja/tai kansainvälisiin seurantatutkimuksiin, joista saadaan systemaattisesti tietoa ulkomaalaistaustaisten oppijoiden oppimistuloksista. Oppimistulosten perusteella kohdennetaan tarvittavia toimenpiteitä.	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	Käynnissä. Mittari: osallistuminen seurantatutkimuksiin sekä niistä viestiminen. Lisäksi oppimistulosten kehittymisen seuranta.	Ostetaan mahdollisuuksien mukaan Karvin järjestämiä valtakunnallisia oppimistulosten arvioiteja koko ikäluokalle. Taustamuuttujana näissä S2 tieto ja mahdollisesti jatkossa kotona puhuttu kieli. Osallistutaan 2018 1.ik lähtötasomittauksella alkaneen äidinkielen ja matemaattisten taitojen arviointiin ko. ikäluokalla läpi peruskoulun. Tehdään tutkimusta 10- ja 15-vuotiaiden sosiaalisista ja emotionaalisista taidoista ja niiden yhteydestä oppimistuloksiin yhteistyössä Helsingin yliopiston kanssa huomioiden ulkomaalaistaustaiset. Karvi toteuttaa marraskuussa 2019 kansallisen arvioinnin maahanmuuttajien koulutuspoluista. Arviointiin kuuluu vapaan sivistystyön luku- ja kirjoitustaidon koulutukset, aikuisten perusopetus sekä ammatillisen koulutuksen järjestäjät, joilla on maahanmuuttajataustaisia opiskelijoita, jotka eivät ole suorittaneet 9-vuotista peruskoulua.	Ulkomaalaistaustaisten oppilaiden oppimistulokset kansallisista ja kansainvälisistä seurantatutkimuksista.	
Oppimisympäristöt ja oppimateriaalit ovat kielitietoisia, teknologisesti ajanmukaisia ja edistävät ulkomaalaistaustaisten oppimista.	4.3	Kootaan myönteisen erityiskohtelun rahoituksen kohdentamisen hyviä käytänteitä ja vaikuttavia toimenpiteitä.	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	Käynnissä. Mittarina tehty koonti ja siitä viestiminen.	Käydään läpi tarkastusviraston raportti, jossa on perusopetuksen rehtoreiden vastauksia PD-raham käytöstä ja viestitään hyvistä käytännöistä. Kerätty lukioista ja Stadin ammattiopistosta PD-raham käytänteitä toisella asteella.	Kotivanhempien suomen/ruotsin kielen koulutukseen osallistuvien suhteellinen määrä ja siitä jatkopoluille siirtyvien osuus.	
Syrjintään ja rasismiin puututaan ja oppijoiden kokemukset vähentyvät näistä.	4.4	Luodaan keskitetty arviointimalli S2-opetuksen kohdentamiseksi. Kehitetään S2-, valmistavan- ja oman äidinkielen opetuksen pedagogiikkaa ja työkaluja toiminnallisen kielinopetuksen tukemiseksi. Kaikkien palvelukokonaisuuksien S2-opettajat kokoontuvat säännöllisesti yhteiskehittämisen äärelle, mikä mahdollistaa hyvien käytäntöjen jakamisen ja vertaisoppimisen. Pedagogista ja kielitietoista osaamista jaetaan digitaalisesti materiaalipankissa. Järjestetään S2-opetuksen kehittämisspäivät vuosittain.	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	Käynnissä. Mittarit kehitteillä.	Kehittämisen painopisteenä on opettajien osaamisen vahvistuminen kielitietoisuudesta, toiminnallisesta opetuksesta, S2-opetuksen kohdentamisesta ja kielitaidon arvioinnista. Työmuotona on opettajien verkostoitumisen tukeminen vertaisoppimisen mahdollistamiseksi. Osaamisen kehittämiseksi on järjestetty kehittämisspäiviä, yhteiskehittämisen työpajoja, verkostokokouksia ja pedagogisia kahviloita. Lisäksi toteutetaan kielitietoinen samanaikaisopetuksen pilotti oman äidinkielen opettajien, aineenopettajien ja S2-opettajien kesken. Lisäksi on tuotettu, jaettu ja päivitetty pedagogisia materiaaleja (Valmistava opetus, Ota koppi, Kielitietoista koulua rakentamassa, oman äidinkielen opetuksen opas, kielitoisen materiaalin työpaja). Kartoitettu nykyisiä S2-opetuksen kohdentamisen käytänteitä, käyty läpi kielitaidon arvioinnin ja kehittymisen nykyisiä työkaluja, järjestetty vuosittainen toimialatason S2-verkoston tapaaminen sekä tuettu astekohtaisten verkostojen toimintaa. Keskitettyä S2-kielitaidon arviointia pilotoidaan varhaiskasvatuksessa lapsen kieliympäristön, kielitietoisten oppimisympäristöjen ja kielitaidon tason arvioimiseksi. Stadin ammattiopistossa kehitetty S2-resurssityökalua, arvioinnin kriteereitä sekä työpaikalla tapahtuvaa S2-oppimista.	Koulukiusaamista kokeneiden osuus ulkomaalaistaustaisista koululaisista, 4.-, 5.-, 8.- ja 9.-vuosiluokkien oppilaisista.	

Helsinki on maailman vaikuttavin paikka oppia

<p><b>Huoltajien kanssa sekä moniammatillisesti tehtävä yhteistyö on oppimista ja kotoutumista tukevaa.</b></p>	4.5	Tuotetaan opetusvideoita omalla kielellä ja selkokielellä eri oppiaineisiin. Tarvekartoitus tehdään yhteistyössä oppijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	Käynnistymässä. Mittarina videomateriaalikonaisuuden valmistuminen.	Selvitettiin mahdollisuus hankkia Studi.se-monikielinen videomateriaalikonaisuus eri oppiaineisiin. Kokonaisuuden pedagogista arviointia on tehty, ja materiaalin hankinta ja käyttöönotto vaatisi vielä isoja muutoksia Helsingin opetussuunnitelmaa ja ajattelun taitoja tukeväksi. Kielitietoisien materiaalin ja pedagogiikan kehittämistä on tehty osana kielitiimin toimintaa ja muun muassa opettajien verkostotyötä.
	4.6	Kehitetään menetelmiä suomen/ruotsin kielen varhaiseen oppimiseen ja oman äidinkielen käyttöön erilaisissa oppimisympäristöissä ja yhteistyössä muiden toimialojen (Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, Sosiaali- ja terveystoimiala) kanssa	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	Käynnissä, mittarit kehitteillä	Suomen kielen varhaisen oppimisen tueksi on hankittu Moomin Language School-sovellus ja sen kokeilu ja arviointiprosessi toteutetaan kolmessa koulussa. Päivitetään Ota koppi-materiaali.
	4.7	Erilaisia läksyhelin muotoja ja muuta oppimista edistävää vapaamuotoista toimintaa lisätään eri asteilla ja menetelmiä kehitetään yhdessä oppijoiden kanssa. Pilotoidaan huoltaja-lapsi- läksykerhomallia, jossa vahvistetaan maahanmuuttajahuoltajien mahdollisuuksia tukea oppilasta koulutyössä omalla äidinkielellä kotona.	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	Käynnissä, mittarit kehitteillä	Kaikille avoin läksykerho on käynnistynyt Oodissa. Maunulan asukastilassa ja Viikin nuorisotalolla tarjotaan vanhempi-lapsi läksytukea maahanmuuttajataustaisille. SPR:n läksykerhotoiminta laajenee (Käpylän yläasteen läksykerho, Amiedun oppilaiden tukiklinikka sekä Stadin ammattiopiston Valma). Buddyschool-toiminta on laajentunut 39 kouluun ja toimintamalli on esitelty S2- ja valmistavan opetuksen opettajille. Tehdään esitys toiminnan vakiinnuttamisesta. Tutkitaan mahdollisuuksia yhdistää huoltajien kouluvierailuja ja huoltaja-lapsi -läksykerhotoimintaa. Tutustuttiin Vantaan Vanhemmat mukaan malliin. Käynnistetään pilotointi mahdollisesti Keinutien ala-asteella ja Laakavuoren ala-asteella. SPR:n läksyhelin oppaat tulossa 11 kielellä. Leikkipuistotoiminta tiivistää yhteistyötä SPR:n kanssa.
	4.8	Opiskeluhoito kutsuu koolle monihallintokuntaisen kehittäjätyöryhmän, joka kartoittaa ajankohtaista tietoa kotoutujien oppimista häiritsevistä tekijöistä.	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	Käynnistetään, mittarina työryhmän perustaminen ja sen toiminta osana perustoimintaa.	Toimenpidekokonaisuus käsittää toimenpiteet 4.8. ja 4.9. Työryhmä perusteilla Turvallinen Helsinki-työn alaisuuteen. Laaja Trauman tunnistaminen oppimisessa -seminaari järjestetään toimialan henkilöstölle marraskuussa 2019.
	4.9	Kehitetään työkaluja syrjinnän ja rasismien tunnistamiseen ja ennaltaehkäisyyn, hyödyntämällä Minun silmin Sinun silmin -ohjelman toiminnan välineitä. Suunnitellaan ja toteutetaan toimenpiteitä syrjinnän vähentämiseksi ja rasismien poistamiseksi yhdessä oppilaiden kanssa.	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	Käynnistetään, mittarina koulukiusaamista kokeneiden määrän kehitys sekä alustavasti rasismien tunnistamisen mallin valmistuminen ja käyttöönotto.	Toimenpidekokonaisuus käsittää toimenpiteet 4.8. ja 4.9. Käynnistyy aloituskokouksella opiskelu- ja oppilashuollon kanssa. Projektisuunnittelija aloitti tehtävässä lokakuun lopussa ja käynnistää mallin kehittämisen kaikille asteille. Selvitetään mahdollisuus liittää toimialan kiusaamisen vastaisen ohjelman toteuttamiseen. Minun silmin Sinun silmin -ohjelmaan on tulossa rasismien tunnistamista koskeva koulutusosuuus.
	4.10	Vakiinnutetaan kotivanhempien suomen ja ruotsin kielen kurssit, ohjaus ja vertaisryhmät osaksi perustoimintaa.	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	Käynnissä ja vakiintumassa. Mittarina kotivanhempien suhteellinen määrä ja jatkolpuille siirtyvien osuus.	Kotivanhempien kielikursseille ja vertaisryhmätoiminnalle on haettu rahoitus toimialan perusrahoituksesta vuodesta 2020 alkaen. Toiminta on vakiintunut ja siirtyy Työväenopiston koordinoimaksi. Kielikoulutus etenee suunnitellusti ja opetuspaikat ovat vakiintuneet. Opetus- ja lastenhoitoresurssit ovat kunnossa. Opiskelijat on valittu syksyllä alkaviin koulutuksiin, ja kevään 2019 vertaisryhmäkausi on päättynyt. Osallistujamääriin ja jatko-ohjaukseen liittyvät tavoitteet ovat toteutuneet sovitusti.

Helsinki on maailman vaikuttavin paikka oppia

Ohjaus, neuvonta ja siirtymät	Nro	Toimenpiteet	Vastuutaho	Raportointi mittarin mukaan	Sanallinen kuvaus raportoinnin tilanteesta	Mittarit (koko ohjelmaa koskevat, ei yksittäistä toimenpidettä)	Kuvaus etenemisestä
<b>Viestintä on selkeää ja tarvittaessa selkokielistä ja monikielistä.</b>	4.11	Viestinnän selkeyttä testataan asiakkailla. Palveluita tehdään näkyväksi monikielisesti ja eri viestintäkanavia käyttäen. Tuotetaan videoita eri palveluista, kuten oman äidinkielen opetus, lukioon valmistava opetus sekä suomen ja ruotsin kielen kurssit. Toimenpiteet täsmennetään viestintäsuunnitelmassa	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	Käynnissä. Mittareina viestinnän testaus asiakkailla valitussa pilotissa, sovittujen videoiden päivitys ja valmistuminen sekä viestintäsuunnitelman valmistuminen.	Viestintäasiiantuntija on aloittanut työnsä. Viestintäsuunnitelma on tehty. Esittelymateriaalin teko on aloitettu ja www-sivut tehty, oppaiden päivitys ja kieliversiointi on aloitettu ja uutisjutut aiheesta tehty. Monikielisestä ohjauksesta on tehty videokäsikirjoitus. Koulu tutuksi opas valmistuu vuoden loppuun mennessä. Varhaiskasvatus tutuksi oppaan teko on aloitettu. Koulupolun visualisointi on tekeillä. Toimenpidekokonaisuus käsittää toimenpiteet 4.5., 4.11. ja 4.12, 4.13.	Yhteishaussa ilman koulutuspaikkaa jääneiden osuus peruskoulun sijaintikunnan ja äidinkielen mukaan (ei-valitut ja ei-paikkaa vastaanottaneet).	
<b>Opintojen aikainen ohjaus ja neuvonta on laadukasta</b>	4.12	Palveluita suunnitellaan ja kehitetään yhdessä ulkomaalaistaustaisten oppijoiden ja huoltajien kanssa. Toimipisteet huolehtivat monipuolisesta ja kieltitieteisistä perehdytyksestä, jotta ulkomaalaistaustaiset huoltajat osaavat käyttää digitaalisia yhteydenpidon välineitä (esimerkiksi Wilma).	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	Käynnissä, mittarit kehitteillä	Tervetuloa kouluun -tapahtumaa on pilotoitu (ja Wilman käytön monikielistä opastusta osana sitä). Monikieliset ohjaajat ovat aloittaneet kieltitieteisen perehdyttämisen Wilman käyttöön osana perustyötä eri koulutusasteilla. Monikieliset ohjaajat ovat toteuttaneet huoltajien kanssa tehtävää yhteistyötä monin eri tavoin osana työnkuvaansa.	Toisen asteen tutkintoa suorittavien 16–18-vuotiaiden osuus äidinkielen ja sukupuolen mukaan - lukiokoulutus ja ammatillinen koulutus erikseen.	
<b>Ulkomaalaistaustaisten ohjaus ja neuvonta oppimispolkujen mahdollisuuksista on yhdenmukaista ja ajankohtaista.</b>	4.13	Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan palveluita esitellään vuosittain Oppimispolut Helsingissä -tapahtumassa, joka on suunnattu ohjaaville tahoille, asiakkaille ja huoltajille. Tapahtumassa tarjotaan myös monikielistä neuvontaa ja ohjausta.	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	Käynnistyy. Mittarina tapahtuman järjestyminen, osallistuneiden määrä ja saatu palaute.	Oppimispolut Helsingissä tapahtumaa ei järjestetty vuonna 2019, mutta sen osaluota kokeiltiin osana Tervetuloa kouluun-messuja tammikuussa 2019. Vuonna 2020 tarkoitus järjestää Oppimispolut Helsingissä tapahtuma, jossa lanseerataan kotoutumisen tukimalli sekä tarjotaan neuvontaa ja ohjausta. Osallistutaan Integration 2020 messuihin ammatillisille suunnattavana tapahtumana.	Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneiden osuus väestöstä ikäluokan ja sukupuolen mukaan (suomalaistaustaiset ja toisen sukupolven maahanmuuttajat).	
<b>Oppimispolut ovat katkeamattomia, ne johtavat tutkintoihin, työelämään ja aktiiviseen yhteiskuntaelämään.</b>	4.14	Toimipisteille laaditaan lapsena tai nuorena Suomeen muuttaneiden kotoutumisen tukimalli ja sitä koskeva ohjeistus oppimispolun alkuvaiheeseen. Tukimalli tuotetaan yhteistyössä oppijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa.	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	Käynnissä, mittarina henkilökunnan ja perheiden kokemus tukimallin hyödyllisyys ennen ja jälkeen tukimallin valmistumista.	Kehittäminen on käynnistynyt yhdessä koillisen alueen valmistavan opetuksen päiväkotien, peruskoulujen sekä ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden kanssa. Projektisuunnittelija on tehnyt nykytilan kartoituksen ja jalkautunut alueen verkostoihin kartoittaen henkilökunnan tarpeita tukimalliin. Työpariksi on palkattu elokuussa arabiankielinen monikielinen ohjaaja, joka tukee hiljattain maahan tulleita lapsia, nuoria ja huoltajia päiväkodin ja koulun aloituksessa tehden yhteistyötä henkilökunnan kanssa ja kartoittaen heidän tarpeitaan. Kotoutumisen tukimallin konseptin tekemiseksi loka-marraskuussa järjestetään kilpailutuksen voittaneen palvelumuotoilutoimiston kanssa työpajoja toimipisteiden henkilöstölle ja perheille. Tavoitteina on tunnistaa toimipisteiden henkilökunnan ja perheiden tarpeet tukimalliin, kuvata asiakkaiden palvelupolut sekä luoda selkeämpi prosessi yhteistyön kehittämiselle. Tukimallin runko valmistuu joulukuussa 2019 ja valmis malli lanseerataan huhtikuussa 2020 toimipisteille. Pilotti jatkuu vuonna 2020 varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhden pisteen asiointipilotilla.	Koulutuksen ja työn ulkopuolella olevat nuoret ikäluokittain äidinkielen ja sukupuolen mukaan (16–29-vuotiaat ja tarkennettuna 16–24-vuotiaat).	
	4.15	Toimipisteille laaditaan malli ja ohjeistus ruotsinkielisistä kasvatusta- ja koulutusmahdollisuuksista ja kotoutumisesta.	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	Käynnissä, mittarit kehitteillä	Suunnitelmana tehdä vuoden 2019 loppuun mennessä nykytilan kartoitus ja kuvaus, ohjeiden ja materiaalien päivitystä, käynnistää valmistava opetus sekä osallistaa kotoutumisen tukimallin palvelumuotoilutyöhön. Lisäksi opinpolun ja mahdollisuuksien visualisointi tekeillä.	Työllisten osuus tutkinnon suorittaneista vuosi tutkinnon suorittamisen jälkeen tutkinnon koulutuksen järjestäjän mukaan.	

Helsinki on maailman vaikuttavin paikka oppia

	4.16	Monikielisen ohjauksen mallia kehitetään ulkomaalaistaustaisten oppilaiden tueksi perusopetuksessa, sekä pilotoidaan toisella asteella ja varhaiskasvatuksessa.	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	Käynnissä, mittarit kehitteillä. Ohjaajien työn vaikutusten mittaamista ollaan kehittämässä. Seurantaa tehdään tällä hetkellä osana työn seurantaa, jossa mukana on mm. asiakastapaamisten määrä, omakielisten tilaisuuksien määrä ja työn painottuminen.	Uusien ohjaajien rekrytointi ja perehdytys tehty. Ohjaajia on yhteensä 18 henkilöä varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa. Mallia pilotoidaan hiljattain tulleilla perheillä koillisella alueella sekä koulutuksen siirtymävaiheissa esi- ja alkuopetuksessa ja perus- ja toisen asteen siirtymässä. Kaikkien asteiden monikielisten ohjaajien yhteistyötä on kehitetty temaattisilla kehittämisspäivillä ja ohjausryhmien kokouksissa. Tammikuussa 2020 tehdään ehdotus pilottien jatkosta ja pysyvistä rahoituksesta. Vuoden aikana tehdään myös vaikuttavuuden arviointi.
	4.17	Perusopetuksen ja toisen asteen alueellisen opintojen ohjauksen verkostossa jaetaan ajankohtaista tietoa opintojen aikaisesta ohjauksesta, koulutuspolkumahdollisuuksista sekä hyviä ohjaukseen käytänteitä hiljattain maahan muuttaneiden sujuvien koulutus siirtymien varmistamiseksi.	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	Käynnissä, mittareina siirtymien työnkuvien teko, järjestetty seminaari ja tulosten tallentaminen. Visuaalinen info päivitetty ja rakenne koulutuspoluille olemassa.	Monikielisten ohjaajien (siirtymät) työkuva ja yhteistyön muotoilu opinto-ohjaajien kanssa alueittain on tehty. Oppivelvollisuuden loppuvaiheessa maahan tulleiden nuorten koulutuspolut -koonti ja info-tilaisuus opinto-ohjaajille yhteistyössä oppilaitosten kanssa on pidetty. Kielitietoinen yhteishaku -peli on tekeillä.
	4.18	Perustetaan keskitetty neuvonta- ja palveluohjaus sujuvoittamaan aikuisten maahan muuttaneiden ohjautumista eri koulutuksiin ja sitä kautta työelämään.	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	Käynnissä. Mittareina molempien välineiden käyttö kaikissa palveluissa, soveltuvat tietokannat ovat osa suodattavaa välinettä. Mahdollinen määrällinen mittari asetetaan myöhemmin.	Keskitetty neuvonta ja palveluohjaus sisältää kaksi osaa: kaikkia (lukio-ammattillinen koulutus-vapaa sivistystyö) koulutuksia suodattavan kartoitusvälineen ja puhelinpalvelun. Lisenssi puhelinpalvelulle on hankittu. Sopimus tehty koulutuksia suodattavan työvälineen hankinnasta, työpaja pidetty ohjaaville tahoille ja tulokset purettu toteutusryhmässä. Rajapinnat koulutustarjontaan on määritelty ja laskelma kartoitusvälineen kustannuksista tehty. Toimenpidekokonaisuus käsittää toimenpiteet 4.18. ja 4.19.
	4.19	Toimialan palveluihin ja palveluissa ohjautumisen laadun varmistamiseksi kehitetään ja toteutetaan ohjausprosessien arviointia.	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	Käynnistyy, mittarit kehitteillä	Toimenpidekokonaisuus on osa muun muassa keskitetyn neuvonta- ja palveluohjauksen laadun kehittämistä.
	4.20	Osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen prosessia yhtenäistetään ja selkeytetään sekä luodaan sitä tukevia työkaluja ja menetelmiä.	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	Käynnissä, mittari kehitteillä Mittari ohjeistukselle: ohjeistus ulkomailla hankitun osaamisen tunnistamiseen on luotu	Kartoitettu nykyisiä osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen prosesseja Stadin ammattiopistossa, ja päivitetään ohjeistusta ulkomailla hankitun osaamisen tunnistamisesta prosessi osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen ammattialojen opettajien kanssa. Kehitetään työkaluja ja menetelmiä ja järjestetään työpajoja menetelmien kehittämiseen valituilla aloilla.



Helsinki on maailman vaikuttavin paikka oppia

	4.21	Stadin osaamiskeskuksen toiminta tarjoaa työvoiman tarpeen mukaisia täyden palvelun polkuja sisältäen osaamisen kartoittamista, tunnistamista ja täydentämistä, monikielistä uraohjausta, nopean työllistymisen väyliä sekä tukea työpaikalla. Osaamiskeskuksen hyvien käytänteiden hyödyntämistä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan muissa palveluissa selvitetään ja laajennetaan.	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	Käynnissä, mittarit kehitteillä	Lisärahoituksen turvin on monipuolistettu osaamiskartoituksia, jalkautettu opiskeluvaihtoehtoja tukevia opintoja työelämään, rakennettu ammatillisia polkuja osaksi kotoutuskoulutusta sekä kehitetty omakielistä työelämävalmennusta. ForeAmmatit-ohjelman käyttöönotto on tehty. Jatkossa painopisteenä on muun muassa yritys- ja työelämäyhteistyön mallintaminen työvoimapula-aloille, asiakasvolymin kasvattaminen sekä kiinnittyminen Stadin ammatti- ja aikuisopistoon. Selvitetty yhteistyötä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa sekä haettu rahoitusta varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhden pisteen asiointimallille vuodelle 2020.		
	4.22	Sovitetaan koulutuspalveluja yhteen kaupungin työllistymistä ja toimintakykyä tukevien palvelujen, aikuisten ja nuorten työllisyyspalvelujen, TE-hallinnon sekä muiden kotoutumista tukevien palvelujen kesken. Toteutetaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja kaupunginkanslian yhteistyösopimuksen tavoitteiden mukaisia toimenpiteitä.	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	Käynnissä. Yhteistyösopimuksen mittareina sopimuksen mittarit, muun muassa asiakkaiden ja koulutukseen ohjausten määrä.	Haettu rahoitusta varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhden pisteen asiointimallille osana Stadin osaamiskeskusta tai muuta monialaista palvelua. Yhteistyösopimuksen alaisina toimenpiteinä ovat mm. oppisopimus työllisyydenhoidon kohderyhmille, lyhyt- ja korttikoulutukset, S2-koulutus sekä muu yksilöllinen työllistymistä tukeva koulutus ja ohjaus. Yhteistyösopimuksessa ei ole määritelty toistaiseksi erikseen vieraskielisten tavoitemääriä tai osallistumista (mutta jatkossa tarkoitus sisällyttää).		
	4.23	Työpaikoilla tapahtuvan oppimisen tueksi kehitetään uusia suomen/ruotsin kielen oppimistapoja yhdessä asiakkaiden kanssa. Kehitetään oppisopimusta mahdollisuutena työkokemuksen kartuttamiseen, tutkintojen osatutkintojen suorittamiseen sekä väylänä avoimille työmarkkinoille.	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	Käynnissä. Mittareina työparimallille: kuvallisen materiaalin valmistuminen, sähköinen koonti työmuotojen toteutustavoista, opiskelijoiden ammatillisen S2-kehittyminen: opiskelijoiden määrä ja suoritettut tutkinnon osat. Työpaikkaohjaajien kielitietoiselle ohjaukselle matalan kynnyksen konsepti.	Työpaikalla tapahtuvan S2-opetuksen pilotti toteutetaan kahdella alalla Stadin ammatti- ja aikuisopistossa: auto-alalla ja puhtaus- ja kiinteistöalalla. On kerätty tietoa jo toteutuneista työpaikalle jalkautuneista S2-tuen muodoista. Kehitetty opiskelijan kielen oppimisen tukemisen malleja aidoissa työtilanteissa ja tuettu työpaikalla tapahtuvaa itseopiskelua. Lisäksi on kehitetty työpaikkaohjaajien kielitietoista ohjausta. Malli jalkautuvan S2-tuen muodoista sekä kuvallinen materiaali ovat tekeillä. Suunnitelmana on levittää malli asiantuntijatiimin kautta kaikille kampuksille.		




Helsinki on maailman vaikuttavin paikka oppia


Osaamisen kehittäminen ja rekrytointi	Nro	Toimenpiteet	Vastuutaho	Raportointi mittarin mukaan	Sanallinen kuvaus raportoinnin tilanteesta	Mittarit (koko ohjelmaa koskevat, ei yksittäistä toimenpidettä)	Kuvaus etenemisestä
Lisätään henkilöstön osaamista seuraavilla koulutuskokonaisuuksilla: pedagoginen kielitietoisuus ja taito soveltaa sitä työssään; valmius tunnistaa ja tunnustaa oppijoiden muualla hankittua osaamista; taito tunnistaa ja puuttua syrjintään ja rasismiin	4.24	Henkilöstöä koskevat osaamisen kehittämisen toimenpiteet viedään osaksi toimialan osaamisen kehittämissuunnitelmaa vuosille 2018–21. Vuosittaisissa toimintasuunnitelmissa tarkennetaan toimipistekohtaiset tavoitteet eri henkilöstöryhmille ja toimintakulttuurin muutokselle.	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	Käynnissä. Mittarina osaamisen kehittämisen toimenpiteisiin osallistuneiden prosenttimäärä sekä todentuminen käytännön työssä.	Toimenpiteet on viety osaksi toimialan osaamisen kehittämissuunnitelmaa. Vuonna 2019 toteutui seitsemän kielitietoisuus-päivä sekä kielitietoinen pedagogisen kehittämisen osana kielitietoisuus-päivä sekä kielitietoinen samanaikaisopettajuuspilotti oman äidinkielen ja aineenopettajien välillä. Rasismien ja syrjinnän ennaltaehkäisyssä toteutettiin Misi-koulutuksia. Tulossa kielitietoisuus kouluissa ja päiväkodeissa, trauman vaikutus oppimiseen sisältäen rasismien ja syrjinnän vaikutuksen mielenterveyteen sekä vuonna 2020 eri asteille räätälöidyt koulutukset kielitietoisuudesta, osaamisen tunnistamisesta sekä rasismien ja syrjinnän ehkäisystä. Suunnitelma vuoden 2020 ja 2021 koulutuksista eri asteille on tekeillä. Alustavan arvion mukaan vuosina 2018-2019 kielitietoisuuden osaamisen kehittämiseen ja rasismien ennaltaehkäisyyn toimenpiteisiin osallistui yli 2000 toimialan henkilöä	Osaamisen kehittämisen toimenpiteisiin osallistuneiden prosenttimäärä sekä kielitietoisuuden ja monimuotoisuuden osaamisen todentuminen käytännön työssä.	
50 % toimipisteiden henkilöstöstä on osallistunut osaamisen vahvistamisen toimenpiteisiin ja toimintakulttuuri muuttuu oppimisen seurauksena	4.25	Mahdollistetaan osaamisen jakamista vertaismentoroinnilla sekä työnkierrolla. Lisäksi osaamisen kehittämisen toimenpiteitä hyödynnetään osana perehdytystä ja muita täydennyskoulutuksia.	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	Käynnistyy, mittarit kehittyneillä	Vertaismentoroinnin ja työnkierron toimenpide ei ole käynnistynyt. Kielitietoisuus ja Maken osa-alueet on esitelty uusien opettajien päivässä, toimialan osaamisen kehittämisen verkostossa, johtamisen valmennuksessa sekä kaikille palvelukokonaisuuksien johtajille, aluepäälliköille, rehtoreille , päiväkodin johtajille kevään 2019 aikana.		
Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla työskentelevien ulkomaalaistaustaisten ammattilaisten osaamisen täydentämistä tuetaan ja uralla eteneminen toteutuu	4.26	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala etsii aktiivisesti yhteistyökumppaneita, jotta työkokeilu-, palkkatukityö-, harjoittelu-, rekrytointikoulutus- ja oppisopimuspaikoja saadaan lisättyä ulkomaalaistaustaisille. Parannetaan edellytyksiä, että mahdollisimman monella työkokeiluun tai rekrytointikoulutukseen valituista olisi mahdollisuus jatkaa oppisopimuskoulutukseen kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla. Ulkomaalaistaustaisten uralla etenemistä tuetaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialan palveluksessa muuntokoulutuksella ja muodollisen pätevyyden täydentämisellä.	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	Käynnissä. Yhteisten tutkinnon osien toimenpiteen mittarina on suoritettut YTO-pisteet, oppisopimuksen tehostamisen mittarina uusien oppisopimusten määrä. Varhaiskasvatuksen opettajien pätevyyskoulutuksen mittarit: koulutukseen hakeneet / koulutukseen hyväksytyt, opintojen eteneminen, valmistuminen, työllistyminen, toimintamallin hyödyllisyys ja jatko	Oppisopimuksen toimenpide jakaantuu kahteen 1) Ohjauksen ja yhteisten tutkinnon osien (YTO) kehittäminen. Toimivan työparin kehittäminen oma opettaja ja yto-opettaja kehittyneillä. Työparilla on vastuu YTOjen suunnittelusta ja ohjauksesta. Lisäksi on kehitetty yhteisten tutkinnon osien arviointia sekä osaamisen osoittamista työpaikalla. 2) Toimialan oppisopimusten tehostamisessa tavoitteena on erityisesti lisätä oppisopimusta ei-kelpoisten lastenhoitajien pätevöittävä väylänä. Pilottikoulutusten avulla on tarkoitus saada aikaan 100 uutta oppisopimusta vuonna 2020. Muuntokoulutuksen toimenpide koskee varhaiskasvatuksen opettajien pätevyyskoulutusta Helsingin yliopistossa. Koulutukseen haettiin keväällä 2019. Kriteerit täyttävien opiskelijoiden saanti on ollut erittäin haasteellista. Hakijoita oli 49, joista valittiin 8 henkilöä. Heistä 3 aloitti pätevöittävä koulutuksen työn ohella. Pilottikoulutusten tulosten perusteella tehdään selvitys mahdollisuudesta toteuttaa moduulimaisempi koulutus ja ammattikorkeakoulun sosionomi-polku pätevytyksen väylänä.		

Helsinki on maailman vaikuttavin paikka oppia



<p>Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla työskentelevien ulkomaalaistaustaisten ammattilaisten osuus lähenee vastaamaan työikäisen väestön osuutta päiväkodeissa, leikkipuistoissa, kouluissa, oppilaitoksissa, opistoissa ja hallinnossa.</p>	<p>4.27</p>	<p>Rekrytointiprosessissa kiinnitetään huomiota tehtäväkuvien ja perehdytyksen selkeään kieleen ja rekrytointikanavien monipuolisuuteen. Rekrytoinnissa toteutetaan positiivista erityiskohtelua, jossa kahdesta ansiokkuudeltaan tasaveroisesta hakijasta tehtävään valitaan aliedustettuun ryhmään kuuluva ja edistetään näin yhdenvertaisuutta.</p>	<p>Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala</p>	<p>Käynnistynyt. Mittarina muunkielisten työntekijöiden osuuden kehitys toimialalla</p>	<p>Uuden rekrytointijärjestelmän käyttöönotossa on systemaattisesti tuotu esiin positiivisen erityiskohtelun tavoite, joten kaikki rekrytoivat esimiehet ovat tietoisia tavoitteesta. Toteutetaan nimettömän rekrytoinnin kokeilu tietohallinnossa ja leikkipuistotoiminnassa. Tehtiin positiivisen työnantajamielikuvan videoita. Tehdään haastattelut ja kysely muunkielisten rekrytoituneiden ja esimiesten kokemuksista.</p>		
	<p>4.28</p>	<p>Ammatissa tarvittavaa työkielen koulutusta tarjotaan monipuolisesti lähiopetuksena sekä toiminnallisesti työn lomassa.</p>	<p>Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala</p>	<p>Käynnissä. Mittareina ilmoittautuneiden määrä, koulutukseen osallistujien määrä, koulutuksesta saatu hyöty, käytännön järjestelyjen toimivuus</p>	<p>Ammatillisen työkielen koulutuksen ammattialojen ja toimipisteiden kartoitus tehty ja pilotti alkaa ammatillisen työkielen kokeilulla varhaiskasvatuksessa painopisteenä pedagoginen dokumentointi työssä. Pilottikoulutukseen osallistuu 10 henkilöä (potentiaalista kohderyhmää 50). Kokemusten perusteella tehdään arvio laajentamisesta esimerkiksi perusopetukseen.</p>		

Helsinki on avoin ja osallistava							
Tavoitteet	Nro	Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho	Raportointi mittarin mukaan	Sanallinen kuvaus raportoinnin tilanteesta	Kuvaus etenemisestä
	5.	<b>Osallisuuden kehittämisen toimenpidekokonaisuus</b>					
<b>Helsinki luo aktiivisesti kumppanuuksia kansalaisjärjestöjen ja kaikkien kaupungin kehittämistä ja elävöittämistä kiinnostuneiden kanssa</b>	5.1	Luodaan yhteiset linjaukset ja tavoitteet järjestötyölle kaikille toimialoilla	Yhteiset linjaukset on luotu Toiminnalle on luotu mittarit	Kaupunginkanslia, elinkeino-osasto, työvoima ja maahanmuutto	Ei Ei	Työryhmä on kokoontunut ensimmäisiä kertoja syksyn 2019 aikana. Syksyllä järjestöille tehdään kysely kaupunkiyhteistyön kehittämistä ja työryhmä suunnittelee laajempaa järjestöfoorumitapahtumaa keväälle 2020. Lisäksi kaupungin järjestöyhteistyötahoja on koottu yhteen ja sille on luotu oma sisäisen tiedotuksen viestintäkanava. Työ yhteisten linjausten luomiseksi on aloitettu ja työtä jatketaan keväällä 2020.	
<b>Helsingissä rakennetaan monipuolisia ja elinvoimaisia kaupunginosia kasvattamalla asukkaiden vaikutusvaltaa elinympäristönsä asioihin</b>	5.2	Edistetään osallistumisen, vaikuttamisen ja tiedonsaannin mahdollisuuksia alueellisessa osallistumisessa ja osallistuvassa budjetoinnissa järjestämällä tilaisuuksia ja tapahtumia yhteistyössä toimialojen ja monikulttuuristen yhteisöjen ja asukkaiden kanssa.	Tapahtumien määrä	Kaupunginkanslia, osallisuus- ja neuvontayksikkö	Osallistuvan budjetoinnin äänestysvaiheessa järjestettiin yhteensä 9 tilaisuutta eri puolilla kaupunkia yhteistyössä monikulttuuristen järjestöjen kanssa. Osallistujia näissä tilaisuuksissa oli noin 200.	Tilaisuuksissa kerrottiin Helsingin osallistuvasta budjetoinnista sekä tuettiin osallistujia osallistuvan budjetoinnin suunnitelmien laatimisessa sekä äänestykseen osallistumisessa. Yhteistyökumppaneina tilaisuuksien ja kohdennettun viestinnän järjestämisessä ovat olleet mm Nicehearts ry/Naapuriiidit, Monik ry, Moni Heli ry, Irakin naisten ry, Kotoutumisen siltat –hanke, Monikulttuurinen nuorisoyhdistys Aurinko, Inkerikeskus ry, osallisuus- ja neuvonta -yksikön JANE- Jalkautuvan neuvonnan hanke, Eiran aikuislukio ja Helsingin Ohjaamo. Lisäksi lähetettiin Infokirje ja OmaStadin monikielinen viestintämateriaali monikulttuurisille järjestöille (100) ja maahanmuuttajataustaisten kanssa työskenteleville. OmaStadin äänestykseen liittyvästä markkinointimateriaaleista on tehty eri kieliversioita. Facebookissa käytettiin kohdennettua somemainontaa ruotsiksi, englanniksi ja viroksi. Omastadi.hel.fi –palvelu on myös ruotsin ja englannin kielellä.	
	5.3	Jalkautetaan Minun Silmin Sinun Silmin -ohjelma Helsingin peruskouluihin (9Ik), toisen asteen oppilaitoksiin, eri toimialoille ja osallisuutta tukeviin järjestöihin.	Toimintamallilla on oma koordinaattori tai vastuhenkilö kullakin toimialalla  Ohjelma on käytössä suurimmassa osassa peruskouluja ja toisen asteen oppilaitoksia.  Vaikuttavuutta seurataan Helsingin yliopiston kanssa yhteistyössä käyttäen hyvän tieteellisen tavan mukaisia mittareita.	Kaupunginkanslia, hallinto-osasto, turvallisuus ja valmius	Kaskossa koordinaattori, Turvassa vastuhenkilö  Ohjelma ollut käytössä n. 30% kouluista, yhteensä v. 2019 340 oppilasta, 18 kurssia.  Valmiita opinnäytetöitä 1 (DIAK), valmiita väitöskirjoja 1 (JY). Tekeillä 1 väitöskirja (HY) ja 1 gradu (UTA)	Toimintamallin jalkautusta jatketaan Helsingin eri kaupunginosissa suuraluejaon mukaisesti. Tällä hetkellä ohjelman tunnettuus on hyvä, mutta sen jalkautumisessa on vielä haasteita. Muuttuneiden vastuujärjestelyjen vuoksi toista koordinaattoria ei olla tässä vaiheessa etsimässä, vaan vastuussa on yksi henkilö Kaskossa, sekä seurantaryhmä ja yleisvastuu Turvassa, jossa on koko ohjelman vastuhenkilö. Ohjelma on vuonna 2019 uudistettu perusteellisesti laajassa yhteistyössä. Uudistettu ohjelma hyödyntää erityisesti valtakunnallista opetussuunnitelman tavoitteita sekä uusinta tutkimusta ääriajattelun suitsemisesta. Sitä on pilotoitu syksyllä 2019 ja kokemukset ovat olleet hyviä. Uudistettu malli käännetään ruotsiksi ja englanniksi joulukuuhun 2019 mennessä. MiSi mallina on myös mainittu toimenpiteenä Sisäministeriön Kansallisen väkivaltaisen radikalisoitumisen ja ekstremismin ennaltaehkäisyn toimenpideohjelmassa (joka julkaistaan syksyllä 2019). Lisäksi on järjestetty seminaari ja lukusia esitellytilaisuuksia, joissa on esitelty ohjelmaa ja kuultu erityisesti siihen osallistuneiden nuorten kokemuksia.	

Tavoitteet	Nro	Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho	Raportointi mittarin mukaan	Sanallinen kuvaus raportoinnin tilanteesta	Kuvaus etenemisestä
	6	<b>Kulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden saavutettavuuden kehittämiskokonaisuus</b>					
<b>Huippulaatuinen ja helposti saavutettava kulttuuri tuo ihmisiä yhteen ja lisää keskinäistä ymmärrystä.</b>	6.1	Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla selvennetään, miten monimuotoisuuden edistäminen otetaan nyt ja jatkossa huomioon palvelujen järjestämisessä.	Palvelut on kartoitettu. Tavoitteet ja linjaukset on luotu.	Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kehittämispalvelut	Kartoitus alkanut. Tavoitteiden ja linjausten luonti on käynnistynyt.	Toimenpide käynnistynyt. Toimialan tavoitteet ja linjaukset jo osin koto-ohjelmassa, osin Kuvan toimialan julkaistussa yhdenvertaisuussuunnitelmassa. Palvelujen järjestämistä monimuotoisuuden näkökulmasta tarkastellaan lisää vuosien 2020-2021 aikana.	
	6.2	Tiivistetään yhteistyötä toimialan sisällä maahanmuuton kysymyksissä. Osana tätä on yhdenvertaisuussuunnitelman luominen toimialalle sekä vapaaehtoistoiminnan keskittäminen ja kehittäminen toimialalle.	Yhdenvertaisuussuunnitelma on tehty	Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kehittämispalvelut	Yhdenvertaisuussuunnitelma on tehty.	Kuvan toimialan osallisuus- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2018-2021 on julkaistu marraskuussa 2018. Kuvan monimuotoisuusverkostossa jäseniä Kuvan kaikista palveluista, verkosto kokoontuu 5-6 kertaa/vuosi. Vapaaehtoistoiminnan kartoitus kaupungin henkilöstölle tehty 2018. Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen jatkuu.	
	6.3	Viestintää ja markkinointia kehitetään kokonaisuutena, jotta palvelut olisivat entistä saavutettavampia kaikille helsinkiläisille kielestä tai kulttuuritaustasta riippumatta.	Viestinnän ja markkinoinnin toimintamalli on luotu	Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kehittämis- sekä viestintä ja markkinointipalvelut	Toimenpide loppuvaiheessa. Viestintäohje julkaistaan viimeistään alkuvuodesta 2020. Vapaaehtoistoiminnan videomateriaali on valmistunut.	Viestintäohjetyöpaja on järjestetty 28.3. Kapi Marketing -viestintätoimisto pitänyt iltapäiväseminaarin 7.5. Viestintäohje on kommentointikierroksella asiantuntijoilla.	



Tavoitteet	Nro	Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho	Raportointi mittarin mukaan	Sanallinen kuvaus raportoinnin tilanteesta	Kuvaus etenemisestä
	7	<b>Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden toimenpidekokonaisuus</b>					
<b>Helsinki on elävä ja monikulttuurinen.</b>	7.1	Eritaustaisten helsinkiläisten kohtaamisia edistetään järjestämällä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla toimintaa ja tapahtumia niin, että ne edistävät kotoutumista sekä eritaustaisten helsinkiläisten kohtaamisia ja osallisuutta.	Kohtaamisia edistävien tapahtumien määrä (lkm).	Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kehittämisspalvelut	14.11. mennessä vuodelle 2019 suunniteltuja kohtaamisia edistäviä tapahtumia on järjestetty 14 kpl.	Kaikki Story Sharing Cafen vetämät kohtaamiskahvilat (11kpl) toteutuvat vuoden loppuun mennessä, samoin kirjastoihin sovitut kohtaamiskahvilat (5 kpl). Liikuntapalveluissa ei pystytty järjestämään niin montaa kahvilaa kuin kaavailtu, mutta liikunnan kohtaamiskahviloissa kuitenkin saavutetaan tavoitteita vastaava osallistumiskertamäärä.	
<b>Kasvavassa Helsingissä on moniarvoisuutta arvostava kulttuuri, joka mahdollistaa eri väestöryhmien kohtaamiset.</b>	7.2	Kulttuuritalot kehittävät työtään viemällä eteenpäin Caisa 2.0 -projektiä, jonka tarkoituksena on luoda kaikista Helsingin kaupungin kulttuuritaloista monikulttuurisia matalan kynnyksen tiloja.	Yhteiset linjaukset on luotu. Toiminnalle on luotu mittarit.	Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan yleiset kulttuuripalvelut	ei ole YKP:n osalta vielä päästy	Työ aloitettiin tammikuussa 2018 ja sovittiin yhteiset toimenpiteet (liite), jotka on osittain toteutettu ( esim. Caisan 5x2-opettajien koulutus ja toimenpidesuunnitelma osittain). Toimenpidesuunnitelman pohjaksi toteutettiin selvitystyö vuonna 2018, mutta sen pohjalta tehtävät kehittämissuunnitelmien toteuttaminen on vielä kesken. YKP jakautuu vuoden 2020 alusta kahdeksi palveluksi, jotka jatkavat tavoitteen toteuttamista ja toimeenpanemista omalta osaltaan.	
	7.3	HAM järjestää turvapaikanhakijoille suunnattuja pajoja ja veistoskierroksia, mikäli toimintaan saadaan erillisrahoitus. Toiminta toteutetaan yhteistyössä Annantalon kanssa, osana Annantalon kulttuurikurssitoimintaa.	Osallistuvien ryhmien määrä Osallistuvien henkilöiden määrä	Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan yleiset kulttuuripalvelut, Annantalo  Helsinki Art Museum (HAM)  Kaupunginmuseo	2017: ryhmiä 6, henkilöitä 81 2018: ryhmiä 13, henkilöitä 188 2019: ryhmiä 8 henkilöitä, 140	HAM on järjesti valmistaville luokille suunnattuja Sekoita värit! -pajoja ja Helsingin helmet -veistoskierroksia. Pajat olivat osa Annantalon maksuttomia kulttuurikursseja ja yhteistyössä oli mukana myös Helsingin kaupunginmuseo.  Kursseja ei resurssisyistä pystytty järjestämään kysyntää vastaavasti.	



Helsinki on avoin ja osallistava

	7.4	Kaupunginmuseo kehittää ulkomaalaistaustaisille helsinkiläisille tarkoitettua kielenopetusta tukevaa työpajatyötä	Ryhmien määrä (lkm) Osallistujien määrä (lkm) Tyytyväisyyskysely on tehty.	Kaupunginmuseo  Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, Stadin osaamiskeskus	Ryhmiä 10, osallistujia 167  Kysely on tehty.	Työpajoja suomenkieltä opiskeleville kotoutujille. Teemoina vuotuisjuhlat. Työpajoissa hyödynnämme näyttelyitä ja kuvakokoelmia.	
	7.5	Kaupunginkirjasto luo kumppanuuksiin ja yhteistoimintaan perustuvan mallin monikielisten lasten ja nuorten omakielisen lukemisen ja lukutaidon edistämiseksi.	Lasten omakielistä lukemista edistäviä toimintatapoja on kehitetty ja testattu. Mallissa käytettävät toimintatavat on valittu. Lasten omakielistä lukemista edistävä malli on luotu ja sitä sovelletaan kirjastoissa Helsingissä ja muualla maassa.	Kulttuuri ja vapaa-aika, kirjastot	Lasten omakielistä lukemista edistäviä toimintatapoja on kehitetty ja testattu.  Mallissa käytettävät toimintatavat on valittu.  Lasten omakielistä lukemista edistävä malli on luotu ja sitä sovelletaan kirjastoissa Helsingissä ja muualla maassa.	Toimintatapoja on testattu mm. Satukaravaani-hankkeessa, jossa tuotettiin opas tarinoiden ja leikin yhdistämisestä, ja malli kaksikielisestä satutuokiosta. Ideoitiin ja aloitettiin videoidut lukuhaasteet perheille. Monikielinen satudiplomi ja lastenkirjojen vinkkiilistat eri kielillä. Kirjasto on kaverisi -kirjastonkäytön opasvihkonen lapsille 15 kielellä tulossa. Säännöllinen osallistuminen maahanmuuttajataustaisten lasten opettajien koulutuksiin. Tapahtumat vuosittain: Leikin 100 kieltä ja tarinaa ja Satakielikuukausi.	

	Nro	Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho	Raportointi mittarin mukaan	Sanallinen kuvaus raportoinnin tilanteesta	Kuvaus etenemisestä
	8	<b>Liikunnan ja hyvinvoinnin edistämisen toimenpiteet</b>					
<b>Kaupunkiympäristöä sekä liikunta- ja kulttuuritarjontaa kehitetään liikumiseen ja arkiaktiivisuuteen kannustavaksi tasapuolisesti eri kaupunginosissa.</b>	8.1	8.1 Helsinkiin luodaan liikumisohjelma liikumisen sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Liikkumista edistetään kaupungin tuottamilla palveluilla sekä yhteistyössä kolmannen sektorin, yritysten ja asukkaiden kanssa	Liikkumisohjelman osana luotava mittaristo.	Kulttuuri ja vapaa-aika, liikuntapalvelut, liikumisohjelma	Liikkumisohjelmassa on 3 strategista, kaupungin johdon 4 kertaa vuodessa seuraamaa mittaria, 16 osatavoitemittaria ja 69 toimenpiteen edistymistä kuvaavaa prosessimittaria. Kaupungin hallitus ja kaupungin johtoryhmä seuraavat vuosittain ohjelman edistymistä. Liikkumisohjelman projekti- ja johtoryhmä seuraavat toimenpiteiden edistymistä. Ohjelman mittarit ajetaan digitaaliselle seurantalustalle alkuvuodesta 2020.	Joulukuussa 2018 hyväksytyn liikumisohjelman 57 toimenpidettä käynnissä lähes täysimääräisesti. 62 prosentilla kotihoidon asiakkaista käytössä liikkumissopimus, 10 koulupihaa on kunnostuksessa, kaupunkipyörien määrä ja käyttö lisääntyneet, järjestöille myönnetty 900 000 euroa uusien harrastus- ja liikumismahdollisuuksien kehittämiseen, pyöräilyinfraa rakennetaan, Harvard-Bloomberg-innovaatio-ohjelma toteutettu ikäihmisten liikkumisesta, taukoliikumissovellus otettu käyttöön työntekijöillä, digitaalinen harrastuspassi valmistumassa, henkilöstöä koulutetaan toimialoilla, sosiaalisen median tavoittavuus (#HelsinkiLiikuu) kasvanut, levinnein julkaisu saavuttanut 150 000 ihmistä, www.helsinki.fi -sivustolla on käynyt 50 000 kävijää ja ohjelmaa on esitelty sadoissa tilaisuuksissa. Sidosryhmäyhteistyötä aletaan kehittää vuonna 2020.	
<b>Väestöryhmien erot tunnistetaan ja palveluja kohdennetaan erityistä tukea tarvitseville ja korkean riskin kohderyhmille.</b>	8.2	8.2 Liikuntapalveluiden asiakasohjauksen tueksi kehitetään palvelupolku, jota edistetään muun muassa asiakaspalvelutyön tueksi kehitetyillä työkaluilla.	Palveluohjauksen kehittäminen ja käyttöönotto on toteutunut.	Kulttuuri ja vapaa-aika, liikuntapalvelut	Ulkomaalaistaustaisten ohjautuminen liikuntapalveluihin - palvelumallin kuvaus on toteutettu. Asiakaspalvelutyön tueksi on kehitetty työkaluja mm. selkkieliset liikuntainfomateriaalit.	Palvelumallin mukaisia toimia toteutetaan Stadin MaaLi- hankkeessa toimiala- ja verkostoyhteistyön avulla.	
<b>Lapsia ja nuoria liikutetaan yhä enemmän kiinteänä osana heidän arkeaan varhaiskasvatuksessa ja kouluissa.</b>	8.3	8.3 Liikuntapalveluita ja sen toimipisteitä kehitetään helpommin saavutettaviksi asiakkaan kulttuuritausta riippumatta lisäämällä selkkielisiä opasteita liikuntapaikoille ja järjestämällä henkilöstölle asiakaspalvelukoulutusta.	Tarkastelu- ja kehittämisprosessin läpikäyneiden liikuntatoimipaikkojen ja -palveluiden lukumäärä.	Kulttuuri ja vapaa-aika, liikuntapalvelut	Liikuntapaikkojen opasteiden tarkasteluprosessi on aloitettu.	Lasten ja nuorten toiminnallisuutta koulu- ja päiväkotiympäristössä on kehitetty Lasten ja nuorten aktiivisuuden askeleet ja Liikkuvan arjen rakenteita varhaiskasvatukseen-hankkeissa.	





	Nro	Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho	Raportointi mittarin mukaan	Sanallinen kuvaus raportoinnin tilanteesta	Kuvaus etenemisestä
	Nosto	Esittelyssä: Kaupunginorkesterin Opi suomea laulaen -työpajat	Ei mittaria	Kulttuuri ja vapaa-aika, kaupunginorkesteri	Ei määrällistä mittaria	Stoassa järjestettiin 12 yksittäistä työpajaa, joihin osallistui 840 maahanmuuttajaa (sekä aikuis- että lapsiryhmiä S2-opettajineen). Syksyllä 2019 toimintansa aloitti myös viikoittain kokoontuva Opi suomea lauluryhmä (Stoa-choir), jonka tavoitteena on vahvistaa maahanmuuttajien (vieraskielisten) suomen kielen oppimista luovassa ympäristössä, joka huomioi samalla musiikin hyvinvointia edistävät vaikutukset. Toiminnassa korostui yhteisöllisyys, toiminnallisuus, vertaisoppiminen, oppimisen ja viihtymisen yhteen kietoutuminen ja eri kulttuurien välinen vuoropuhelu. Stoa-choir esiintyi mm. Musiikkitalon aulassa 29.11. Helsingin kaupunginorkesterin konserttiyleisölle.	
	Nosto	Esittelyssä: Kotivanhempien kieli- ja yhteiskuntatietous	Ei mittaria	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, Stadin osaamiskeskus, KYKY II -hanke	Ei määrällistä mittaria	<p>KYKY II -hanke (2017-19) hankkeen päätavoite on ollut aktivoida kotivanhempia kohti koulutusta ja työelämää ja sen myötä myötävaikuttaa koko perheen hyvinvointiin.</p> <p>Hanke on järjestänyt omankielisiä vertaisryhmiä somalin- ja arabiankielisille kotivanhemmille, eri puolilla Helsinkiä ja ne ovat kokoontuneet kerran viikossa 4-5 kuukauden ajan. Omankieliset ohjaajat ja tarvittaessa ryhmiin kutsutut asiantuntijat ovat jakaneet monipuolisesti tietoa mm. palveluihin, arkeen ja terveyteen liittyvissä kysymyksissä. Ryhmissä osallistujat ovat saaneet henkilökohtaista palvelu- ja jatko-ohjausta. Lisäksi on järjestetty somalin- ja arabiankielisiä digipajoja. Ryhmien ajaksi osallistujien lapsille on järjestetty lastenhoito. Vertaisryhmien osallistujista 70% on ohjautunut ryhmän jälkeen koulutukseen tai työelämään.</p> <p>Hankkeessa kehitettiin luku- ja kirjoitustaidottomille kotoutujille suunnattu Löydä Helsinki -verkkopalvelu. Älypuhelimelle optimoitu palvelu puhuu selkosuomea, arabiaa ja somalia, eikä sisällä ollenkaan tekstiä. KYKY II -hanke osallistui aktiivisesti Stadin ammattiopiston ja osaamiskeskuksen kehittämiseen syrjäytymisvaarassa olevien vieraskielisten hakijoiden ja opiskelijoiden koulutus- ja työllistymisnäkömyien edistämiseksi. Hankkeessa on mm. kehitetty jalkautuvan kotoutumisen tuen oppisopimusmalli. Työnantajana toimivat maahan muuttaneiden parissa työskentelevät järjestöt.</p> <p>Hanke päättyy joulukuussa 2019.</p>	


Helsinki ehkäisee eriarvoistumista							
	Nro	Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho	Raportointi mittarin mukaan	Sanallinen kuvaus raportoinnin tilanteesta	Kuvaus etenemisestä
	9	Sosiaali- ja terveystoimialan toimenpidekokonaisuus					
Palveluja kohdennetaan erityistä tukea tarvitseville ja korkean riskin kohderyhmille.	9.1	Selvitetään palvelujen käyttöä käytössä olevalla tietopohjalla. Toteutamme selvityksen, jossa kysytään ulkomaalaisilta heidän näkemyksiään ja toiveitaan sosiaali- ja terveyspalveluista.	Selvitys on tehty, analysoitu ja tulokset huomioitu palvelujen rakentamisessa.	Sosiaali- ja terveystoimi	Toteutettu käytäntötutkimus maahanmuuttoyksikön asiakastytyväisyyskyselynä.	Yhteistyökokouksen aikataulus meneillään kaupunkitutkimusyksikön, soten tilastoyksikön ja osallisuus- ja vuorovaikutusyksikön kanssa. Suunnitelman rakentaminen systemaattisesti seurattavista tilastotiedoista ja erikseen ajettavista rekisteritiedoista esim. terveys- ja hyvinvointi-indikaattorit. Asiakastytyväisyyskyselyn toteuttamisen tapojen arviointi kaikissa palveluissa/ kohdennetusti. Maahanmuuttoyksikön asiakastytyväisyyskyselyn täydentäminen.	
Tiedetään nykyistä paremmin ulkomaalaistaustaisten palvelujen käytöstä sekä palveluja koskevista käsityksistä, odotuksista ja toiveista (käyttäjät ja ei-käyttäjät). Tietoa käytetään palvelujen kehittämiseen ja palvelujärjestelmän parempaan toimintaan.	9.2	Luomme pitkäkestoiset yhteistyörakenteet tutkimusta tekevien tahojen, kuten oppilaitosten ja THL:n, kanssa ulkomaalaistaustaisten terveys- ja hyvinvointi-indikaattorien kehittämiseksi ja kehityksen seuraamiseksi.	Yhteistyömuodot indikaattoriin parantamiseksi on rakennettu.	Sosiaali- ja terveystoimi	Sovittu yhteistyökokouksen järjestämisestä THL:n kanssa huhti-toukokuun vaihteessa. Soten edustaja osallistuu MONET-asiiantuntijatyöryhmän kumppaniraatointiin.	Kootaan Helsinkiä koskevat tiedot keskeisistä väestötutkimuksista: terveytemme.fi . FinMonik - tutkimuksen alustavia tuloksia saadaan kevään aikana. Luodaan rakenne, jolla tietoa kootaan ja jaetaan. Nimetään vastuutahot toimialalta.	

<p>Varmistetaan henkilöstön osaamisen erityiskysymyksissä esim. kidutettujen ja sota-alueilta tulevien palvelutarpeet, tyttöjen ja naisten silpominen, pakkoavioliitot, monikulttuurinen vanhustyö, ihmiskaupan uhrit.</p>	9.3	<p>Henkilöstölle järjestetään koulutusta tunnistamisesta ja puheeksi ottamisesta erityiskysymyksissä ja menetelmällistä osaamista lisätään kouluttamalla henkilökuntaa kulttuurisen haastattelun menetelmän käyttöön</p>	<p>Järjestetyt koulutustilaisuudet (lkm)  Koulutustilaisuuksiin osallistuneet (lkm)</p>	<p>Sosiaali- ja terveystoimi</p>	<p>Paperittomia koskeva koulutus toteutettu 2/2019, osallistuja 120. Videotallenteet mahdollistavat koulutuksen osallistujien määrän kasvamista, mutta tietoa siitä ei saada.</p>	<p>Vuonna 2019 järjestetään koulutusta ihmiskaupaan ja tyttöjen ja naisten silpominen puhekeskusteluun sekä kohtaamiseen liittyen. THL:n verkkokoulutusten suorittaneiden määrä nuorten palveluissa ja aikuissosiaalityössä sovittu seurattavaksi vuonna 2019. Koulutussuunnitelman täsmentäminen vireillä.</p> <p>Suunnitteilla: verkkokoulutukset ja niiden suorittamisen seuranta sekä yhteiset oppimispajat, täydentävät ja suunnatut koulutustilaisuudet verkkokoulutusten aiheista esim. puhekeskustelu ympäri-leikkauksista, muiden koulutusaiheiden sopiminen esim. kunniaväkivalta . Kotoutumisen sillat-työpajat.</p>	
<p>Kehitetään systemaattisesti tarpeisiin vastaavia palveluja ulkomaalaistaustaisten erityistarpeiden huomioiden.</p>	9.4	<p>Olemme mukana sote-maakuntarakenteeseen valmisteltavan erityistason palveluihin keskittyvän Osaamisen tukikeskuksen rakentamisessa erityisesti maahanmuuttoon liittyvien erityiskysymysten osalta.</p>	<p>Ulkomaalaistaustaisten erityistason palvelutarpeet on huomioitu Osaamisen tukikeskuksen rakentamisessa.</p>	<p>Sosiaali- ja terveystoimi</p>	<p>Palvelutarpeiden määrittelyä tehty LAPE-hankkeessa sekä maakunta/sote valmistelussa.</p>	<p>Eteneminen alvelutarpeiden tarkemmalla määrittelytyöllä, myös palveluketjukuvaus.</p>	
	9.5	<p>Otetaan käyttöön paljon palvelua tarvitsevien sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaiden tuen yhteisen työn malli. Vahvistamme integratiivisiä toimintamalleja sosiaali- ja terveydenhuollon eri toimijoiden kesken sekä vahvistetaan yhteisen monitoimijaisen palvelutarpeen tekemistä.</p>	<p>Ulkomaalaistaustaisille monitoimijaisena tehtyjen palvelutarpeiden arviointien suhde yhden toimijan tekemiin palvelutarpeen arviointeihin vastaa vähintään ulkomaalaistaustaisten ao. palvelussa olevaa osuutta.</p> <p>Vasta maahan muuttaneiden sosiaalisen kuntoutuksen osallistuneiden määrä osaamiskeskustoiminnassa.</p>	<p>Sosiaali- ja terveystoimi</p>	<p>v. 2016 51 henkilöä, v. 2017 85 hlöä, v. 2018 54 hlöä</p>	<p>Yhteistyökokous järjestetty tilastoyksikön kanssa. Mittaritiedon saaminen tilastoista. Ulkomaalaistaustaisille tehdyt palvelutarpeen arviointien määrät saadaan erillisajolla. Mietinnässä voidaanko ajaa verkosto-/yhteistyö koodien kanssa ristiin? Monitoimijaista pta:ta koskeva ohjeistus.</p>	
	9.6	<p>Tehdään selvitys vastaanottoaikojen pidentämisen tarpeesta terveydenhuollossa Kalasatamalla asioivien ulkomaalaistaustaisten asiakkaiden kohdalla toteuttamalla pilotti Kalasataman hyvinvointikeskuksessa.</p>	<p>Asiakastytyväisyysskyselyn toteuttaminen Kalasatamassa ja verrokki-ryhmälle toiselta asemalta.</p>	<p>Sosiaali- ja terveystoimi</p>	<p>Toiminta käynnistetty saadulla erillismäärärahalla.</p>	<p>Toimenpiteelle on varmistettu rahoitus kaupunginhallituksen määrärahasta kotoutumisen tueksi. Rekrytointi pilottiin alkaa kevään 2019 aikana.</p>	

9.7	Suomea tai ruotsia osaamattomat huomioidaan erityisesti digitaalisten helppi-seniorin, perhe-helpin ja aikuis-helppi-palveluiden kehittämisessä.	Muunkielisten asiakkaiden helppi-alustojen käytön määrä. Palvelukielten määrä alustoilla (lkm).	Sosiaali- ja terveystoimi	Ei dataa Tarvitsen apua -nappi kolme kieltä, seniori-info kolme kieltä	Suunnitelma seurannan rakentamiseksi. Ehdotus suunnitelmaksi palvelukielten lisäämiseksi (projektikoordinaattorit) : sivustojen käännättäminen useammalle kielelle, videot luku-kirjoitustaidottomille, yhteydenottoihin mahdollisuus lisätä tieto tulkkauksesta tms.	
9.8	Luodaan nuorten sosiaalityöhön rakenteet, joissa huomioidaan toisen sukupolven nuorten erityiskysymykset.	Mallit toisen sukupolven ulkomaalaistaustaisten nuorten huomioimiseksi on rakennettu. Mallien vaikuttavuutta on selvitetty hyvinvointimittarin avulla.	Sosiaali- ja terveystoimi	Selvityksessä, toimenpiteitä ei ole vielä tehty.	Selvityksessä, mitä kaupunkistrategiaohjelmien kautta rakentuu ja mitä pitää rakentaa muuten.	
9.9	Kaupunginhallituksen erillismäärärahan avulla mallinnetaan yksilöllisesti voimavaraistavia työmuotoja toisen sukupolven nuorten osallisuuden edistämiseksi.	Resurssien ohjaaminen erityistä tukea tarvitsevien lasten tukeen nuorten ohjaavaan sosiaalityöhön ja lastenneuvoloiden vahvistamiseen (positiivisen erityiskohtelun kriteerit) Rakennettu sähköisiä kanavia, joiden kautta tavoittaa maahanmuuttajanuoria. Nuorten kanssa on rakennettu yhdessä heille tarpeen mukaisia tukimuotoja (esim. leirit).	Sosiaali- ja terveystoimi	toteutunut, toteutumassa	Toimenpiteiden arviointi toisen sukupolven nuorten näkökulmasta	

	Nro	Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho	Raportointi mittarin mukaan	Sanallinen kuvaus raportoinnin tilanteesta	Kuvaus etenemisestä
	10	<b>Nuorten syrjäytymishaasteen systeemisten ratkaisujen kokonaisuus</b>					
<b>Helsinki pitää jokaisen nuoren mukana ja yhdessä ehkäisemme syrjäytymistä.</b>	10.1	Käynnistetään toimialarajat ylittävä hanke, jonka tehtävänä on kehittää toimintatapoja, joilla havaitaan, ehkäistään ja puututaan ylisukupolvisen syrjäytymiseen. Osana kokonaisuutta kehitetään ratkaisuja myös ulkomaalaistaustaisten lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn.	Mittarit kehitetään osana hankkeen työtä.	Kasvatuksen ja koulutuksen toimialala	<p>Hankkeella on oma mittaristo, jota seurataan osana hankkeen ohjausryhmää</p> <p>Ohjelman edistymisen kaupunkitasoisiksi strategiamittareiksi on määritelty</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Työn ja koulutuksen ulkopuolella olevat nuoret</li> <li>- Ilman opiskelupaikkaa jääneet peruskoulun päättäneet</li> <li>- Lasten ja nuorten osuus, joilla harrastus</li> <li>- Lasten ja nuorten psyykinen ja sosiaalinen hyvinvointi (yksinäisyys ja mielenterveys)</li> </ul>	<p>Työn ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten kouluttautumisen ja työllistymisen edistämiseksi kehitetään uusia alueellisia ratkaisuja mm. vahvistamalla alueellisten työllisyyspalveluiden saamista idässä ja pohjoisessa. Kontulan ostoskeskuksesta on vuokrattu toimitila toimialarajat ylittävien hybridimäisten palveluiden toteuttamiseksi.</p> <p>Toisen asteen koulutuksen suorittamista edistetään valmistelemassa ohjauksen vision uudistamista vastaamaan paremmin työelämän muuttuneisiin tarpeisiin ja mahdolliseen oppivelvollisuusiän nostoon kehittämällä opinto-ohjauksen visiota yhteiseksi yli toimiala- ja koulutusasterajojen. Datalouhinta ja sen pohjalta kehitettävä AI-HOKS tuovat uuden työkalun oppimisen etenemisen seurantaan ja opinto-ohjaukseen. Opintoihin kiinnittäviä pedagogisia ratkaisuja mallintavat kenttäkokeet käynnissä Stadin ammatti- ja aikuisopistossa.</p> <p>Lasten harrastamista edistetään erityisesti Mellunkylän ja Kaarelan peruspiireissä mm. tarjoamalla kohdennettuja vertaisohjattuja harrastusmahdollisuuksia, ohjaamalla harrastamattomia lapsia mielenkiintoa vastaaviin harrastuksiin, pilotoimalla lajikokeiluja ja harrastusvälitunteja. Yhteinen harrastusaika -kokeilu mahdollistaa harrastusten liittämisen koulupäivän päätteeksi. SOS-Lapsikylän Unelmista totta mahdollistaa pitkäkestoista harrastamista pienituloisten perheiden lapsille. Koulukohtaiset kartoitukset ja koosteet harrastusmahdollisuuksista edistävät harrastusmahdollisuuksien tarjoamista.</p> <p>Kiusaamisen ehkäisemisen KVO13-ohjelma on valmistelu ja lanseerattu kiusaamiseen puuttumiseksi. Mielenterveyden palveluketjua on mallinnettu.</p>	
<b>Helsinki käynnistää laajan ja kokonaisvaltaisen hankkeen systeemisten ratkaisujen löytämiseksi nuorten syrjäytymishaasteeseen.</b>	10.2	Ohjaamon jalkautuvaa neuvontapalvelua viedään Helsingin eri alueille huomioiden erityisesti nuorten alueelliset hyvinvointierot ja palvelukatveet. Kehitetään monialaisia liikkuvan työn toimintamalleja nuorten tavoittamiseksi, osallistamiseksi ja työllistymisen edistämiseksi.	Jalkautuvan työn kautta kohdatuista nuorista 30 % on muun kuin suomen- tai ruotsinkielisiä.	Kaupunginkanslia, Nuorten työllisyyspalvelut, Ohjaamo	Alueellisen työn kautta tavoitettu v.2019 5 237 (tapahtumat 3 753, yksilöasiakkaat 1 484) nuorta, joista arvion mukaan 35% on muita kuin suomea tai ruotsia äidinkielenään puhuvia. Yritys- ja rekrytapahtumista 74% sijoittui alueellisille painopistealueille.	Nuoria tavattu viikoittain Itäkeskuksessa, tämän lisäksi Malmilla, Kannelmäessä, Pukinmäessä ja Maunulassa. Tämän lisäksi Ohjaamosta on osallistuttu erilaisiin messu yms. tapahtumiin eri kumppaneiden kanssa.	

<p>Erityistä huomiota kiinnitetään vieraskielisten nuorten selkeästi muita suurempaan suhteelliseen osuuteen koulutuksen ja työn ulkopuolella olevista nuorista.</p>	10.3	<p>Vakiinnutetaan jalkautuvan monikulttuurisen nuorisotyön jalkauttamisen malli.</p>	<p>Vaikuttavuutta selvittävä raportti on tehty.</p> <p>Jalkautuvalle työlle on rakennettu toimiva prosessikuvaus sekä tiedon kokoamisen tapa.</p> <p>Jalkautuva nuorisotyö on vakiintunut osaksi muiden jalkautuvien toimijoiden verkostoa pääkaupunkiseudulla.</p>	<p>Kulttuuri ja vapaa-aika, Nuorison palvelukokonaisuus</p>	<p>Tavoitteet ovat osittain kesken, ks.sanallinen kuvaus.</p>	<p>Vaikuttavuutta selvittävä raportti on valmistunut vuonna 2018. Jalkautuvan työn mallin kuvausta tehdään pian alkavassa, ministeriön rahoittamassa pääkaupunkiseudun jalkautuvan työn projektissa. Jalkautuvalle työlle on olemassa vakiintunut oma malli, mutta se on toistaiseksi kuvaamatta eli tavoite on kesken.</p> <p>Vuoden 2020 alussa otetaan käyttöön etsivän nuorisotyön yksikössä sosiaalisen vaikuttavuuden arvioinnin työkalu, jonka käyttöön koulutus aloitetaan pian. Tavoite on kesken.</p> <p>Jalkautuva työ on vakiintunut osaksi muuta toimintaa.</p>	
	10.4	<p>Maahanmuuttajanuorten Helsinki -hankkeessa kehitetään mikrotyöjä Buddyschool -malleja.</p>	<p>Hankkeessa 3 000 nuorta on saanut ensimmäisen työkokemuksensa ja työtunteja on luotu 70 000.</p> <p>Buddyschool.fi-toimintamalli on vakiintunut 80 prosenttiin helsinkiläisistä kouluista ja skaalautunut muualle Suomeen.</p>	<p>Maahanmuuttajanuorten Helsinki -hanke</p>	<p>Maahanmuuttajanuorten Helsingin Job'd-hankkeessa on vuonna 2019 toteutunut yli 2200 uutta työkokemusta nuorille. Yhteensä on toteutunut yli 50 000 työtuntia. Buddyschool-toimintamallissa on mukana 39 helsinkiläistä koulua. Toiminta on laajentunut vuonna 2019 Keravalle, Lohjalle, Espooseen ja Vantaalle.</p>	<p>Job'd-toiminnassa on ollut mukana yli 1000 eri nuorta.</p> <p>Buddyschool-kouluissa on toiminut 95 Buddyschoolia, joissa on ollut mukana 150 opettajaa ja 1685 vertaisohjaajaa. 3689 nuorta on saanut vertaisopetusta. 5374 nuorta on ollut mukana Buddyschoolissa. Buddyschool on kiinnostanut muita kuntia ja laajentunutkin muualle. Lisäksi toiminta on kiinnostanut laajasti myös kansainvälisesti.</p>	

	Nro	Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho	Raportointi mittarin mukaan	Sanallinen kuvaus raportoinnin tilanteesta	Kuvaus etenemisestä
		<b>Asuntopoliittiset toimenpiteet</b>					
<p>Helsinki ehkäisee alueellista segregaatiokehitystä ja mahdollistaa kaupunginosien tasavertaisuuden ja hyvinvoinnin.</p> <p>Asuntotarjonta on monipuolista. Sekä uusille että täydennysrakennettaville asuinalueille rakennetaan kaikkia hallintamuotoja Helsingin kaupungin vuokra-asunnoista vapaarahoitteisiin omistusasuntoihin.</p>	11	<p>Turvataan monipuolinen asuntotuotanto hallinta- ja rahoitusmuotoja sekoittamalla Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön - toteutusohjelman ohjelman mukaisesti sekä uusilla alueilla että täydennysrakennettaessa. Alueita kehitetään täydentävän lisärakentamisen keinoin. Asukasrakenteen monipuolisuudesta huolehditaan kaupungin omassa asuntokannassa.</p>	<p>Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman (AM-ohjelma) tavoitteiden toteutuminen.</p>	<p>Kaupunginkanslia, talous- ja suunnitteluosasto, asuminen ja kaupunki uudistus</p>	<p>AM-ohjelman 2016 seurantaraportti 2019 merkittiin tiedoksi kaupunginvaltuustossa 8.5.2019. AM-ohjelma 2020 viedään kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi kevätkaudella 2020.</p>	<p>Vuoden 2019 aikana (I-III/2019) on valmistunut 4 413 asuntoa, josta 27 % oli valtion tukemia pitkän korkotuen vuokra-asuntoja, 23 % välimuodon asuntoja ja 50 % sääntelemättömiä omistus- ja vuokra-asuntoja. Monipuolisesta asuntotuotannosta huolehdittiin uusilla alueilla ja täydennysrakennettaessa kaavoituksen, tontinluovutuksen ja maankäyttösopimusten keinoin. Segregaatiomittarein tarkasteltuna on vuonna 2019 edelleen valmisteltu kaupunki uudistusta, jonka pilotteja ovat Mellunkylä, Malmi ja Malminkartano-Kannelmäki. Asukasrakenteen monipuolisuudesta on huolehdittu kaupungin omassa asuntokannassa. Jatkossa huomiota kiinnitetään yhä enemmän vuokra-asuntokeskittymien (myös muut kuin kaupungin vuokra-asunnot) purkuun tontinluovutuksessa ja maankäyttösopimuksissa.</p>	
	Nro	Toimenpiteet	Mittarit	Vastuutaho	Raportointi mittarin mukaan	Sanallinen kuvaus raportoinnin tilanteesta	
		<p>Esittelyssä: Jalkautuva neuvonta</p>	<p>Ei mittaria. Hankkeella on oma sisäinen mittaristo, jolla seurataan hankkeen määrällisten tavoitteiden toteutumista toiminnoittain. Toimintoja ovat monimuotoinen palveluohjaus, maahanmuuttajajärjestöjen vahvistaminen kotoutumisen edistäjiksi, palveluvideoiden toteutus, demokratia ja vaikutusmahdollisuuksien edistäminen, vaikuttava kuntalainen - tapahtumien järjestäminen koulun ja kodin välisen yhteistyön parantamiseksi, kohtaamiskahviloiden järjestäminen, tutustuminen kulttuuri ja vapaa-ajan toimialan palveluihin, vertaistuellisen monikielisen ystävätoiminnan käynnistäminen, seksuaaliterveyden keskustelut, asumisen neuvonta ja jalkautuva sosiaalinen nuorisotyö.</p>	<p>Kaupunginkanslia, osallisuus- ja neuvontayksikkö, Jane-hanke</p>	<p>Ei määrällistä mittaria</p>	<p>Puhoksen ostoskeskuksessa toimiva monimuotoinen palveluohjaus on tavoittanut kohderyhmää eli kolmansien maiden kansalaisia yli odotusten. Jalkautuvaa sosiaalista nuorisotyötä on tehty yhteistyössä oppilaitosten ja muiden yhteistyötahojen kanssa eri puolilla Helsinkiä ja tulokset ovat hyviä. Monikielistä ystävätoimintaa on pohjustettu verkostoitumalla Länsi-Helsingin alueen muiden toimijoiden kanssa ja kohderyhmää on tavoitettu erityisesti kielikahvilatoiminnan ja liikunnallisten ryhmien avulla. Lisäksi, hankkeessa on järjestetty koulun ja kodin välistä vuorovaikutusta edistäviä Tervetuloa kouluun - tilaisuuksia yhdessä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa sekä esitelty kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan palveluita kohderyhmälle. Hankkeessa on myös toteutettu keskustelutilaisuuksia vaikuttamisesta ja demokraattisesta päätöksenteosta sekä seksuaaliterveydestä. Asumisen ja neuvolan palveluista on tehty monikielisiä piirrosvideoita, jotka on sijoitettu Helsinki-kanavalle <a href="http://www.helsinkikanava.fi">www.helsinkikanava.fi</a>.</p>	